



Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 6. децембар 2012. године

Предмет бр. 288/09

Драгомир ЈЕЛИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 6. децембра 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН
гђе Франсоаз ТУЛКЕНС

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 3. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Дана 23. децембра 2009. и 26. јануара 2011. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације. Комисија је примила одговор жалиоца 27. јануара 2011. године.
3. Дана 24. септембра 2012. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост жалбе. Дана 29. октобра 2012. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Жалилац је отац г. Марка Јелића.
5. Жалилац наводи да је 9. августа 1999. године његов син отет из породичне куће у Ораховцу од стране неименованих особа. Од тада се не зна где се он налази.
6. Жалилац наводи да је нестанак пријављен КФОР-у, УНМИК-у, Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК) и Црвеном крсту Југославије. МКЦК-ов захтев за проналажење г. Марка Јелића још увек је отворен. Такође, његово име се налази у бази података коју води УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину.
7. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

8. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и вероватно убиство његовог сина. Жалилац се, у суштини, такође жали на страх, бол и патњу које је претрпео због ове ситуације.
9. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права г. Марка Јелића на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

10. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
11. Жалилац се жали на изостанак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом његовог сина, као и на душевну бол и патњу које су му проузроковане околностима везаним за отмицу.
12. У својим примедбама, СПГС не оспорава прихватљивост овог дела жалбе.
13. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

14. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

15. Жалилац наводи душевну бол и патњу које су му проузроковане околностима везаним за отмицу његовог сина.

16. У својим примедбама, СПГС тврди да, иако жалилац наводи да је претрпео душевну бол и патњу због нестанка свог сродника, не постоје изричито наводи да је одговор УНМИК-а на нестанак г. Марка Јелића проузроковао тај страх и патњу.

17. Комисија сматра да су, упркос томе што жалилац није изнео изричите тврдње у том смислу, у жалби наведене релевантне чињенице које се тичу отмице жалиочевог сина на којима може да се заснива наводно кршење права жалиоца сходно члану 3 ЕКЉП.

18. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд за људска права прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЉП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41 и ХРАП, *Радисављевић*, бр. 156/09, одлука од 17. фебруара 2012, § 18).

19. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЉП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу (видети случај *Младеновић*, бр. 99/09, одлука ХРАП од 11. августа 2011, § 22; случај *Петковић*, бр. 133/09, одлука ХРАП од 16. децембра 2011, § 20).

20. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и одбацује приговор који је уложио СПГС.

21. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући